

Hvad ville du gøre, hvis du mistede dit job i morgen?

Resumé

Hvad ville du gøre, hvis du mistede dit job i morgen? Holdningerne er delte og mens nogle er parate til at pendle langt efter et hvilket som helst job, så har andre store forventninger til hvad det næste job indebærer af arbejdsopgaver, løn osv.

Det er nok de færreste, der tænker over det, men den måde vi søger job på har stor betydning for det samlede omfang af ledighed. Hvis alle ledige udnyttede mulighederne for job fuldt ud, ville antallet af ledige være markant lavere, end det aktuelt er tilfældet.

I gennemsnit gik der 11 uger for dem, der mistede jobbet i 2017, indtil de var i job igen i de tilfælde, hvor der ikke er sygdom, tab af erhvervsevne eller andre udfordringer ikke var i spil ved siden af¹.

Hvis den gennemsnitlige jobsøgende havde fundet nyt arbejde blot en uge hurtigere, vil det kunne have udløst en mia. besparelse for samfundet, det kunne have bidraget med en jobvækst på i størrelsesorden 10.000 fuldtidspersoner og et fald i antallet af fuldtidsledige i et tilsvarende omfang.

Derfor er det ikke ligegyldigt hvad den enkelte ledighedsberørte stiller af krav til det næste job mht. transportafstand mv. Det har stor betydning for antallet af ledige og de samlede udgifter for samfundet til dagpenge, kontanthjælp mv.

I 2017 udgjorde de offentlige udgifter til dagpenge og kontanthjælpslignende ydelser 32,8 mia. kr. 8,6 mia. heraf blev dækket af a-kasse-bidrag (kilde: Finansloven 2018)

Tre ud af ti vil maksimalt pendle en halv time hver vej, hvis de mistede deres job og blev tilbudt et lignende job et andet sted

Hvis man mister jobbet, vil der i mange tilfælde være lignende jobs at få, men måske skal man lidt længere væk end der, hvor ens sidste job lå. Vi har derfor undersøgt, hvor langt danske lønmodtagere er villige til at pendle, hvis de mister deres nuværende job og fik tilbudt et job med samme arbejdsbetingelser og løn et andet sted i Danmark.

¹ Kilde: Dansk Erhverv på baggrund af DREAM

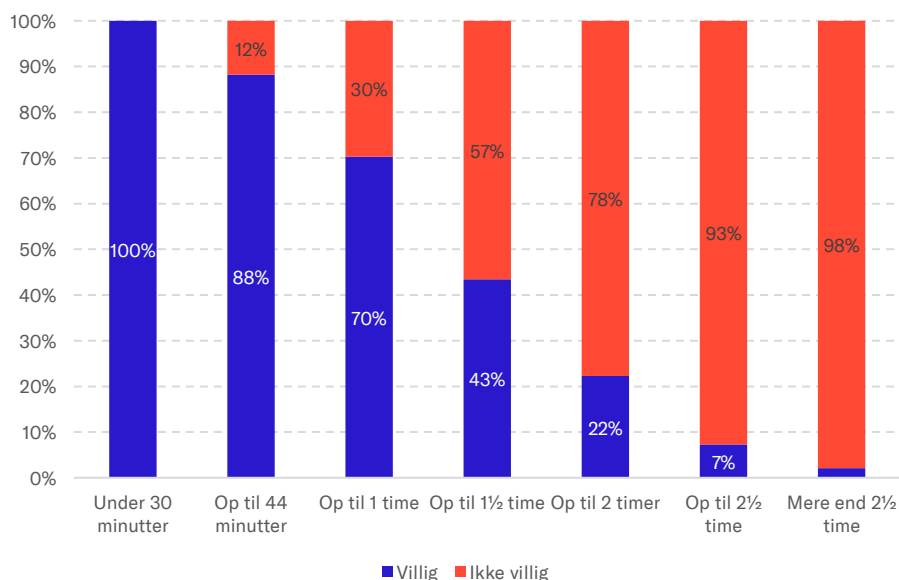
Tre ud af ti lønmodtagere vil maksimalt pendle én time om dagen, hvis de blev ledige og skulle finde et tilsvarende job et andet sted. Det svarer alt andet lige til en halv times kørsel fra bopælen til arbejdspladsen.

For flertallet ligger smertegrænsen for en samlet daglig pendlertid på omkring halvanden time. Hvis man ser på 90 minutters samlet transporttid, dvs. 45 minutters kørsel i begge retninger, er kun 43 pct. som ville være villige til det. Sagt på en anden måde vil 57 pct. som udgangspunkt *ikke* søge et tilsvarende job som det de i givet fald har mistet, hvis det indebar en samlet daglig pendlertid på tre kvarter eller derover hver vej.

I andet halvår 2018 rekrutterede virksomhederne forgæves til 3.790 stillinger, hvor de søgte en rengøringsassistent. (kilde: STAR 2018)

Figur 1:

Forestil dig, at du mister dit job og så får tilbudt et nyt job med samme arbejdsbetingelser og løn som i dit nuværende job. Hvor lang daglig transporttid (i alt, dvs. frem og tilbage) ville du maksimalt være villig til at acceptere for at sige ja til jobbet?

Kilde: Norstat for Dansk Erhverv, november 2018.

Anm: n = 524. Figuren viser fordelingen for fuldtids- eller deltidsbeskæftigede danskere mellem 20-65 år.

Tre ud af ti vil maksimalt pendle en halv time hver vej, hvis de mistede deres job og blev tilbudt et lignende job et andet sted

Hvis man derudover tager højde for regionale forskelle, betyder det i praksis, at 48 pct. af de lønmodtagere fra Herning, der mister et job, vil undlade at søge job i Viborgⁱ og at kun to ud af tre fra Helsingør kunne finde på at søge arbejde et tilsvarende arbejde i København, hvis de mistede jobbetⁱⁱ. Umiddelbart er det derudover dem med en lang videregående uddannelse, som er mest parat til at bruge mere end en time på at pendle dagligt i forbindelse med tab af deres aktuelle job.

Tabel 1:

Forestil dig, at du mister dit job og så får tilbudt et nyt job med samme arbejdsbetingelser og løn som i dit nuværende job. Hvor lang daglig transporttid (i alt, dvs. frem og tilbage) ville du maksimalt være villig til at acceptere for at sige ja til jobbet?

	Villig til at pendle op til én time	Villig til at pendle mere end én time	N
Alle lønmodtagere 20-65 år	57%	44%	524
Hovedstaden	56%	44%	185
Sjælland	35%	65%	68
Syddanmark	67%	33%	106
Midtjylland	52%	48%	110
Nordjylland	74%	26%	54
Folkeskole, realeksamen	76%	24%	83
Gymnasial uddannelse	60%	40%	52
Erhvervsuddannelse	61%	39%	164
Kort videregående udd.	49%	51%	41
Mellemlang videregående udd.	53%	47%	110
Lang videregående udd.	30%	70%	73

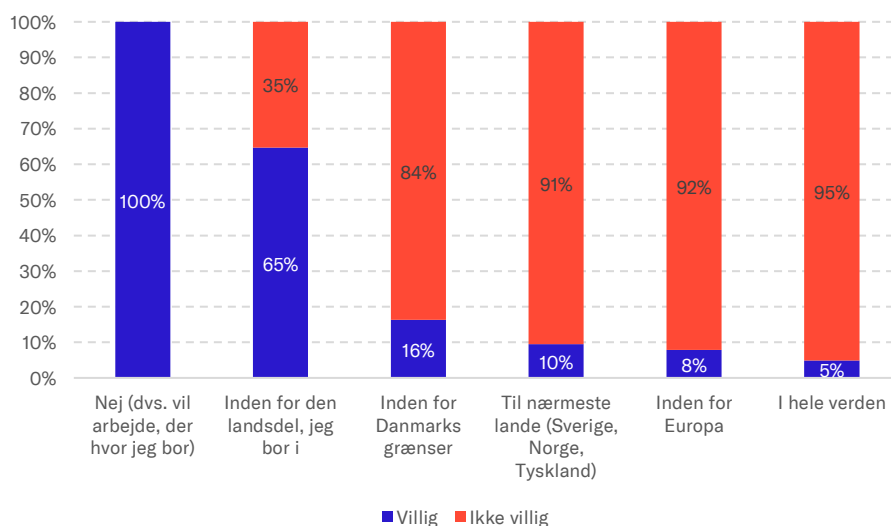
Kilde: Norstat for Dansk Erhverv, november 2018.

I andet halvår 2018 rekrutterede danske virksomheder forgæves til 66.700 stillinger ifølge tal fra STAR 2018

Hver tredje vil ikke søge et tilsvarende job uden for den landsdel, hvor de bor nu, hvis de mistede deres nuværende arbejde

Kun hver sjette lønmodtager er parat til at søge et tilsvarende job i en anden landsdel end den, som de bor i efter et halvt års ledighed, hvis de mistede deres nuværende arbejde.. Indsnævres søgefeltet til et job inden for den landsdel, som man bor i, er andelen 65 pct. Det betyder dog samtidig, at hver tredje lønmodtager forestiller sig, at de selv efter et halvt års ledighed fortsat ikke vil være parat til at søge et tilsvarende job i ud-kanten af den landsdel de bor i.

Figur 2: **Forestil dig, at du har været ledig i et halvt år, men så får tilbudt et nyt job med samme arbejdsbetingelser og løn som i dit nuværende job. Ville du være villig til at flytte eller pendle langt for at kunne tage dette job?**

35 pct. er ikke villige til at pendle inden for den landsdel de bor i, hvis de mister deres job, og vil således kun søge arbejde, der hvor de bor.

Kilde: Norstat for Dansk Erhverv, november 2018.

Anm: n = 524. Figuren viser fordelingen for fuldtids- eller deltidsbeskæftigede danskere mellem 20-65 år.

Selvom det overordnede billede på tværs af uddannelse er, at de færreste forestiller sig, at de vil være parat til at sige ja til et job i en anden landsdel, end den de bor i, så slår uddannelse slår positivt igennem i forhold til villigheden til at pendle længere eller at flytte for at få job.

Tabel 2: **Forestil dig, at du har været ledig i et halvt år, men så får tilbudt et nyt job med samme arbejdsbetingelser og løn som i dit nuværende job. Ville du være villig til at flytte eller pendle langt for at kunne tage dette job?**

	Nej (ønsker ikke at pendle)	Inden for samme landsdel	I hele Danmark	I udlandet	n
Alle lønmodtagere 20-65 år	35%	48%	7%	10%	525
Mand	30%	48%	9%	13%	285
Kvinde	42%	48%	5%	5%	240
18-29 år	20%	54%	7%	19%	84
30-39 år	31%	55%	6%	9%	145
40-49 år	36%	48%	9%	7%	124
Over 50 år	47%	41%	6%	7%	169
Folkeskole, realeksamen	54%	38%	4%	5%	82
Gymnasial uddannelse	29%	56%	10%	6%	52
Erhvervsuddannelse	45%	42%	6%	7%	165
Kort videregående udd.	25%	68%	5%	3%	40
Mellemlang videregående udd.	30%	51%	7%	11%	109
Lang videregående udd.	11%	55%	10%	25%	73

Kilde: Norstat for Dansk Erhverv, november 2018.

Overordnet set er flere lønmodtagere med længerevarende uddannelser mere indstillede på at pendle end lønmodtagere med korterevarende uddannelser. Hver tredje med en videregående uddannelse ville søge et tilsvarende job i hele Danmark, hvis det bød sig, mens den tilsvarende andel blandt lønmodtagere uden en erhvervsuddannelse eller anden uddannelse udover folkeskolen er 9%. Derudover hænger villigheden til at sige ja til et job uden for landets grænser tæt sammen med uddannelse og alder.

Det siger reglerne om rådighed (transport)

Dagpengeledige

Et medlem skal som udgangspunkt kunne overtage arbejde med en samlet daglig transporttid på op til 3 timer med offentlige transportmidler.

Efter 3 måneders sammenlagt ledighed skal medlemmet kunne overtage arbejde med en samlet daglig transporttid på mere end 3 timer med offentlige transportmidler.

Et medlem skal i særlige situationer kunne overtage arbejde med en samlet daglig transporttid på op til 4 timer med offentlige transportmidler.

Et medlem, der er mellem- eller højtuddannet, skal uanset daglig transporttid kunne overtage arbejde, hvis det er nødvendigt for at få ledige stillinger besat med kvalificeret arbejdskraft.

Hvis et medlem bor i et område, hvor det er nødvendigt med længere transporttid end sædvanligt, må medlemmet acceptere denne transporttid.

Kilde: Bekendtgørelse om rådighed

Kontanthjælpsledige

En person, der er åbenlyst uddannelsesparat eller jobparat, skal som udgangspunkt kunne overtage arbejde med en samlet daglig transporttid fra bopæl til arbejdssted på op til 3 timer med offentlige transportmidler.

Efter 3 måneders sammenlagt ledighed skal personen kunne overtage arbejde med en samlet daglig transporttid på mere end 3 timer med offentlige transportmidler.

I særlige tilfælde skal personen dog kunne overtage arbejde med en samlet daglig transporttid fra bopæl til arbejdssted på op til 4 timer med offentlige transportmidler.

Hvis personen bor i et område, hvor det er nødvendigt med længere transporttid end sædvanligt, må den pågældende acceptere denne transporttid.

En person, der er mellem- eller højtuddannet, skal uanset daglig transporttid kunne overtage arbejde, hvis det er nødvendigt for at få ledige stillinger besat med kvalificeret arbejdskraft.

Kilde: Bekendtgørelse om rådighed for personer der ansøger om eller modtager integrationsydelse eller uddannelseshjælp som uddannelsesparate, herunder åbenlyst uddannelsesparate, eller integrationsydelse eller kontanthjælp som jobparate

Udklip fra regeringens udspil om kvalificeret arbejdskraft (maj 2018)

Krav om øget geografisk mobilitet inden for områder med mangel på arbejdskraft

Ledige med en mellemlang eller lang videregående uddannelse kan i dag blive stillet over et skærpet krav om geografisk mobilitet, hvis de kan varetage et job, som det er svært for en virksomhed at få besat. Regeringen foreslår, at det skærpede krav om mobilitet skal gælde uanset hvilken uddannelsesbaggrund, den ledige har. Det skal understøtte, at ledige øger deres muligheder for at komme hurtigere i arbejde inden for mangelområder. Konkret foreslås det, at alle dagpengemodtagere, jobparate kontanthjælpsmodtagere, åbenlyst uddannelsesparate og integrationsydelsesmodtagere fremover skal søge og kunne tage arbejde i hele Danmark uanset den daglige transporttid, hvis det er nødvendigt for at få ledige stillinger besat med kvalificeret arbejdskraft, og den ledige har kvalifikationerne. Der skal dog tages behørigt hensyn til familiemæssige forhold, som det også gælder i dag for de ledige, der er omfattet af det skærpede krav om mobilitet. Som i dag vil der fortsat ikke være noget krav om, at ledige skal flytte for at kunne overtage et arbejde.

Om dette notat

Arbejdet med analysenotatet er afsluttet den 2. januar 2019.

Om Dansk Erhvervs Analysenotater

Dansk Erhverv udarbejder løbende analyser, som samles i analysenotater. Ambitionen er at udgøre et kvalificeret og anvendeligt beslutningsgrundlag i forhold til væsentlige, aktuelle udfordringer på alle områder, som har betydning for dansk erhvervsliv og den samfundsøkonomiske udvikling. Det er tilladt at citere fra Dansk Erhvervs analysenotater med tydelig henvisning til Dansk Erhverv.

Kontakt

Henvendelser angående arbejdsmarkedspolitik kan ske til arbejdsmarkedspolitisk chef Peter Halkjær på pha@danskerhverv.dk eller tlf. 3374 6133.

NOTER

ⁱ Transporttiden er 45 minutter i bil og beregnet via Google Maps uden for myldretiden.

ⁱⁱ Transporttiden er 46 minutter med toget (Kystbanen) og beregnet via Google Maps. Transporttiden er marginalt mindre i bil uden for myldretiden (42 minutter), men da transport til og fra arbejde ofte foregår i myldretiden vil den faktiske transporttid i bil formentlig være noget længere.